

**Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa**  
**(Trọn bộ 24 tập)**

**Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang**  
**Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm**  
**Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu**  
**Sài Gòn 1998**

--- o0o ---

**Tập 18**  
**QUYỂN THỨ 426**  
**HỘI THỨ HAI**

**Phẩm**  
**ĐẾ THÍCH**  
**Thứ 25 - 2**

**Bấy giờ, các thiên tử lại khởi nghĩ này: Tôn giả Thiện Hiện đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, dù đã đem nhiều thứ phương tiện nói rõ để muốn khiến dễ hiểu hơn, nhưng nghĩa thú ấy lại càng sâu càng diệu khó nổi so lường được!**

**Cụ thọ Thiện Hiện biết tâm các thiên tử đã nghĩ gì liền bảo kia rằng: Các thiên tử! Sắc cho đến thức chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh sắc cho đến tự tánh thức cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nhãn xứ cho đến ý xứ chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nhãn xứ cho đến tự tánh ý xứ cũng chẳng sâu chẳng diệu. Sắc xứ cho**

đến pháp xứ chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh sắc xứ cho đến tự tánh pháp xứ cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nhãn giới cho đến ý giới chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nhãn giới cho đến tự tánh ý giới cũng chẳng sâu chẳng diệu. Sắc giới cho đến pháp giới chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh sắc giới cho đến tự tánh pháp giới cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nhãn thức giới cho đến tự tánh ý thức giới cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nhãn xúc cho đến ý xúc chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nhãn xúc cho đến tự tánh ý xúc cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến tự tánh ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng chẳng sâu chẳng diệu.

Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến tự tánh Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng chẳng sâu chẳng diệu. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh nội không cho đến tự tánh vô tánh tự tánh không cũng chẳng sâu chẳng diệu. Bốn niệm trụ rộng nói cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng sâu chẳng diệu, tự tánh bốn niệm trụ nói rộng cho đến tự tánh

mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng sâu chẳng diệu. Tất cả tam-ma-địa môn, tất cả đà-la-ni môn chẳng sâu chẳng diệu; tự tánh tất cả tam-ma-địa môn, tự tánh tất cả đà-la-ni môn cũng chẳng sâu chẳng diệu. Cho đến nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chẳng sâu chẳng diệu; tự tánh nhất thiết trí, tự tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng sâu chẳng diệu.

Khi ấy, các thiên tử lại khởi nghĩ này: Tôn giả Thiện Hiện trong pháp đã thuyết chẳng thi thiết sắc cho đến thức. Chẳng thi thiết nhãn xứ cho đến ý xứ. Chẳng thi thiết sắc xứ cho đến pháp xứ. Chẳng thi thiết nhãn giới cho đến ý giới. Chẳng thi thiết sắc giới cho đến pháp giới. Chẳng thi thiết nhãn thức giới cho đến ý thức giới. Chẳng thi thiết nhãn xúc cho đến ý xúc. Chẳng thi thiết nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ. Chẳng thi thiết Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Chẳng thi thiết nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Chẳng thi thiết bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Chẳng thi thiết tất cả tam-ma-địa môn, tất cả đà-la-ni môn. Chẳng thi thiết nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Chẳng thi thiết Dự lưu và quả Dự lưu cho đến chẳng thi thiết A-la-hán và quả A-la-hán. Chẳng thi thiết Độc giác và Độc

**giác Bồ-đề. Chẳng thi thiết Bồ-tát và bậc Bồ-tát. Chẳng thi thiết Tam-miêu-tam Phật-đà và Tam-miêu-tam Bồ-đề. Cũng chẳng thi thiết văn tự lời nói.**

**Cụ thọ Thiện Hiện biết tâm các thiên tử đã nghĩ pháp nào, nên liền bảo kia rằng: Như vậy, như vậy. Như các người đã nghĩ. Các pháp sắc thấy cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đều lìa văn tự, đều chẳng thể nói nên đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa không nói không nghe, cũng không kể hiểu. Vậy nên các người đối trong các pháp nên tùy sở thuyết tu sâu bền nhẫn. Các kẻ muốn trụ muốn chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng nhờ nhẫn đây mới trụ chứng được. Các kẻ muốn trụ muốn chứng Độc giác sở đắc Bồ-đề cũng nhờ nhẫn đây mới trụ chứng được. Các kẻ muốn trụ muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cần nhờ nhẫn đây mới trụ chứng được.**

**Như vậy, các thiên tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm đến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên trụ vô thuyết, vô thính, vô giải Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu thường siêng tu học.**

# HỘI THỨ HAI

Phẩm  
TÍN THỌ  
Thứ 26

Khi ấy, các thiên tử lại khởi nghĩ này: Tôn giả Thiện Hiện nay đây muốn vì những hữu tình nào? Vui thuyết pháp nào?

Cụ thọ Thiện Hiện biết điều kia nghĩ, liền bảo đó rằng: Các thiên tử! Tôi nay muốn vì hữu tình như huyễn, như hóa, như mộng vui thuyết pháp như huyễn hóa mộng. Vì có sao? Các thiên tử! Như vậy, kẻ nghe đối trong sở thuyết không nghe, không hiểu, không sở chứng vậy.

Khi ấy, các thiên tử liền hỏi lại rằng: Năng nói năng nghe và pháp thuyết ra đều như huyễn như hóa như mộng ư? Thiện Hiện đáp rằng: Như vậy, như vậy. Như các người đã nói. Hữu tình như huyễn, vì kẻ như huyễn, nói pháp như huyễn. Hữu tình như hóa, vì kẻ như hóa, nói pháp như hóa. Hữu tình như mộng, vì kẻ như mộng, nói pháp như mộng.

Các thiên tử! Chỗ thấy ngã cho đến kiến giả như huyễn như hóa như mộng. Chỗ thấy sắc cho đến thức như huyễn như hóa như mộng. Chỗ thấy

**nhãn cho đến ý như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy sắc cho đến pháp như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy nhãn thức cho đến ý thức như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy nhãn xúc cho đến ý xúc như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy nhãn xúc sanh ra các thọ cho đến ý xúc sanh ra các thọ như huyền như hóa như mộng.**

**Chỗ thấy Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy nội không cho đến vô tánh tự tánh không như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng như huyền như hóa như mộng. Như vậy cho đến chỗ thấy quả Dự lưu cho đến quả A-la-hán như huyền như hóa như mộng. Chỗ thấy Độc giác Bồ-đề và Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như huyền như hóa như mộng.**

**Khi ấy, các thiên tử hỏi Thiện Hiện rằng: Nay Tôn giả vì chỉ nói chỗ thấy ngã thấy, sắc thấy, cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như huyền như hóa như mộng, hay cũng nói chỗ thấy Niết-bàn như huyền như hóa như mộng?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Các thiên tử! Tôi chẳng những nói chỗ thấy ngã thấy, sắc cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như huyền như hóa như mộng,**

**cũng nói chỗ thấy Niết-bàn như huyễn như hóa như mộng.**

**Các thiên tử! Nếu còn có pháp nào thắng hơn Niết-bàn ấy, tôi cũng nói là chỗ thấy như huyễn như hóa như mộng. Vì có sao? Các thiên tử! Việc huyễn hóa mộng cùng tất cả pháp cho đến Niết-bàn thấy đều không hai, không hai chỗ vậy.**

**Bấy giờ, Xá-lợi-tử, Đại Mục-liên, Chấp Đại Tạng Mãn-từ-tử, Đại Cu-đa-diễn-na, Đại Ca-diếp-ba thấy các Đại Thanh văn và vô lượng trăm ngàn Bồ-tát Ma-ha-tát hỏi cụ thọ Thiện Hiện rằng: Đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như thế, khó thấy như thế, khó giác như thế, vắng lặng như thế, vi tế như thế, trầm mật như thế, thắng diệu như thế, ai năng tin thọ được?**

**Khi ấy, A-nan-đà nghe lời hỏi kia rồi, bạch Đại Thanh văn và các Bồ-tát Ma-ha-tát rằng: Có các Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển đời đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu đây năng thâm tin thọ được.**

**Lại có vô lượng đã thấy Thánh đế đời các thâm pháp năng tận nguồn đáy. Các A-la-hán sở nguyện đã mãn đời đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm**

**sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu đây cũng năng tín thọ được.**

**Lại có vô lượng Bồ-tát Ma-ha-tát quá khứ đã ở nhiều trăm ức chỗ Phật gần gũi cúng dường, pháp thế nguyện rộng, trồng nhiều cội đức, đời đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu đây cũng năng tín thọ được.**

**Lại có vô lượng các thiện nam tử, thiện nữ nhân quá khứ đã ở vô số chỗ Phật phát thế nguyện rộng, trồng các căn lành, huệ thông căn lành, được bạn lành nhiếp thọ, đời đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu cũng năng tín thọ được.**

**Sở dĩ vì sao? Vì những người như thế chẳng đem không vô tướng vô nguyện, vô danh vô diệt, vắng lặng xa lìa mà phân biệt sắc cho đến thức. Cũng chẳng đem sắc cho đến thức mà phân biệt không vô tướng vô nguyện, vô sanh vô diệt, vắng lặng xa lìa.**

**Như vậy chẳng đem không vô tướng vô nguyện, vô sanh vô diệt, vắng lặng xa lìa mà phân biệt nhãn cho đến ý, sắc cho đến pháp, nhãn thức cho đến ý thức, nhãn xúc cho đến ý xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra thọ,**



**Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nội không cho đến vô tánh tự tánh không, bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; tất cả tam-ma-địa môn, tất cả đà-la-ni môn; quả Dự lưu cho đến quả A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề; nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí; hữu vi giới vô vi giới. Cũng chẳng đem nhân cho đến vô vi giới mà phân biệt không vô tướng vô nguyện, vô sanh vô diệt, vắng lặng xa lìa.**

**Bởi nhân duyên này, những người như thế đối đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu đầy đủ năng tín thọ được.**

**Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện bảo các thiên tử rằng: Như vậy. Đã nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu khó thấy khó giác, vắng lặng vi tế, trầm mật thù diệu, chẳng phải chỗ suy tìm, vượt cảnh suy tìm, trong ấy thật không có kẻ năng tín thọ. Vì có sao? Các thiên tử! Trong đây không có pháp hiển được, chỉ được. Đã thật không pháp hiển được chỉ được, nên kẻ tín thọ thật chẳng khá được.**

**Bấy giờ, cụ thọ Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Đâu chẳng đối đã nói trong giáo pháp Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đây rộng nói pháp tương ưng**

**Tam thừa là pháp Thanh văn thừa, Độc giác thừa, Vô thượng thừa? Rộng nói Đạo nhiếp thọ các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm cho đến các Bồ-tát thập địa. Chỗ gọi Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Bốn niệm trụ, rộng nói cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Tất cả tam-ma-địa môn, tất cả đà-la-ni môn?**

**Rộng nói thắng sự thần thông nhiếp thọ các Bồ-tát Ma-ha-tát là Bồ-tát Ma-ha-tát đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây siêng tu hành, nên tùy chỗ sở sanh thường nhận hóa sanh; bất thối thần thông tự tại du hý, năng khéo thông đạt vô lượng pháp môn; từ một nước Phật đến một nước Phật, cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen chư Phật Thế Tôn; tùy sở nguyện muốn các thứ căn lành đều năng tu nhóm chóng được viên mãn; ở chỗ chư Phật nghe trì Chánh pháp cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thường chẳng quên mất; hằng ở thắng định lìa tâm tán loạn, lấy đây làm duyên được biện vô ngại, biện không dứt hết, biện ứng, biện nhanh, biện không sai lầm, biện các điều diễn thuyết đầy đủ nghĩa vị, biện tất cả thế gian rất thắng diệu?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Như vậy, như vậy. Thật như đã nói, đối trong giáo pháp Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đây, đem vô sở đắc mà làm phương tiện, rộng nói pháp tương ưng Tam thừa. Cho đến**

rộng nói thẳng sự thần thông nhiếp thọ các Bồ-tát Ma-ha-tát. Cho đến khiến được biện tất cả thế gian rất thù diệu. Đem vô sở đắc mà làm phương tiện ấy, đây đối pháp nào vô sở đắc làm phương tiện? Nghĩa là đối ngã cho đến kiến giả vô sở đắc làm phương tiện. Đối sắc cho đến thức vô sở đắc làm phương tiện. Đối nhãn cho đến ý vô sở đắc làm phương tiện. Đối nhãn thức cho đến ý thức vô sở đắc làm phương tiện. Đối nhãn xúc cho đến ý xúc vô sở đắc làm phương tiện. Đối nhãn xúc làm duyên sanh ra thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra thọ vô sở đắc làm phương tiện.

Đối Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa vô sở đắc làm phương tiện. Đối nội không cho đến vô tánh tự tánh không vô sở đắc làm phương tiện. Đối bốn niệm trụ, nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng vô sở đắc làm phương tiện. Như vậy cho đến đối nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô sở đắc làm phương tiện.

**Khi** ấy, Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Vì nhân duyên nào đối trong giáo pháp thâm sâu Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây đem vô sở đắc mà làm phương tiện rộng nói pháp tương ưng Tam thừa? Vì nhân duyên nào đối trong giáo pháp thâm sâu Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây đem vô sở đắc mà làm phương

**tiện, cho đến rộng nói thẳng sự thần thông nhiếp thọ các Bồ-tát Ma-ha-tát. Cho đến khiến được biện tất cả thế gian rất thẳng diệu?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Xá-lợi-tử! Bởi vì nội không cho đến vô tánh tự tánh không, nên đối trong giáo pháp thăm sâu Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây đem vô sở đắc mà làm phương tiện, rộng nói pháp tương ưng Tam thừa.**

**Xá-lợi-tử! Bởi vì nội không cho đến vô tánh tự tánh không, nên đối trong giáo pháp thăm sâu Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây đem vô sở đắc mà làm phương tiện, cho đến rộng nói thẳng sự thần thông nhiếp thọ các Bồ-tát Ma-ha-tát. Cho đến khiến được biện tất cả thế gian rất thẳng diệu.**

# HỘI THỨ HAI

Phẩm  
RẢI HOA

Thứ 27 - 1

Bấy giờ, Thiên Đế Thích và Bốn đại vương chúng thiên thế giới Tam thiên đại thiên đây, cho đến Sắc cứu cánh thiên đều khởi nghĩ này: Nay Tôn giả Thiện Hiệ̣n nhờ Phật oai lực vì tất cả hữu tình mưa trận mưa pháp. Chúng ta ngày nay đều nên hóa làm diệ̣u hương hoa trời phụng rải cúng dường Thích Ca Như Lai và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát cùng Bí-sô Tăng, Tôn giả Thiện Hiệ̣n; cũng rải cúng dường Bát-nhã Ba-la-mật-đa thặ̉m sâu, đâu chặ̉ng tốt lành thay!

Khi ấy, Thiên Đế Thích và các Thiên chúng khởi nghĩ này rồi, liền đều hóa làm diệ̣u hương hoa trời, đem dùng phụng rải Thích Ca Như Lai và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát, cùng Bí-sô Tăng, cụ thọ Thiện Hiệ̣n, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thặ̉m sâu mà vì cúng dường. Lúc này ở thế giới Tam thiên đại thiên Phật đây hoa đều đầy rẫy, vì Phật thần lực ở giữa hư không hợp thành đài hoa, trang nghiêm đẹp lạ, lượng ngang thế giới Tam thiên đại thiên.

Bấy giờ, Thiện Hiệ̣n xem việc đây rồi khởi nghĩ này rằng: Hoa nay đã rải, ở chỗ chư thiên từng chưa

**thấy có. Hoa này màu nhiệm, quyết định chẳng phải cỏ cây nước đất sinh ra, chắc là chư thiên vì muốn cúng dường nên từ tâm hóa hiện.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích đã biết tâm Thiện Hiện đã nghĩ, bảo Thiện Hiện rằng: Hoa đã rải đây, thật chẳng phải cỏ cây nước đất sinh ra, cũng chẳng từ tâm thật năng hóa ra được, chỉ là biến hiện.**

**Bấy giờ, Thiện Hiện bảo Thiên Đế Thích rằng: Kiền Thi Ca! Người nói hoa đây thật chẳng phải cỏ cây nước đất sinh ra, cũng chẳng từ tâm thật năng hóa ra. Đã chẳng phải sanh pháp thời chẳng gọi hoa.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích hỏi Thiện Hiện rằng: Thừa Đại đức! Vì chỉ hoa này chẳng sanh hay các pháp khác cũng thế?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Chẳng những hoa này chẳng sanh, mà các pháp cũng nghĩa vô sanh. Tại sao bảo vậy?**

**Kiền Thi Ca! Sắc cũng chẳng sanh, đây đã chẳng sanh thời chẳng phải sắc. Thọ tướng hành thức cũng chẳng sanh, đây đã chẳng sanh thời chẳng phải thọ tướng hành thức. Nhãn cho đến ý, sắc cho đến pháp; nhãn thức cho đến ý thức; nhãn**

**xúc cho đến ý xúc; nhãn xúc làm duyên sanh ra thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra thọ cũng như thế.**

**Kiều Thi Ca! Bồ thí Ba-la-mật-đa cũng chẳng sanh, đây đã chẳng sanh thời chẳng phải Bồ thí Ba-la-mật-đa. Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng chẳng sanh, đây đã chẳng sanh thời chẳng phải Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không; bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Như vậy cho đến nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí đều cũng như thế.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích thăm khởi nghĩ này: Tôn giả Thiện Hiện trí huệ sâu sắc, chẳng trái giả danh mà thuyết pháp tánh.**

**Phật biết nghĩ ấy bèn bảo kia rằng: Như tâm Kiều Thi Ca đã nghĩ. Cụ thọ Thiện Hiện trí huệ sâu sắc, chẳng trái giả danh mà thuyết pháp tánh.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích liền bạch Phật rằng: Tôn giả Thiện Hiện đối những pháp nào chẳng trái giả danh mà thuyết pháp tánh?**

**Phật nói: Kiều Thi Ca! Sắc chỉ là giả danh. Cụ thọ Thiện Hiện chẳng trái sắc giả danh mà thuyết sắc pháp tánh. Thọ tướng hành thức chỉ là giả danh.**

**Cụ thọ Thiện Hiện chẳng trái thọ tướng hành thức giả danh mà thuyết thọ tướng hành thức pháp tánh. Sở dĩ vì sao? Vì sắc thấy pháp tánh không trái thuận, nên Thiện Hiện đã thuyết cũng không trái thuận. Với nhãn cho đến ý, sắc cho đến pháp, nhãn thức cho đến ý thức, nhãn xúc cho đến ý xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra thọ cũng như thế.**

**Kiều Thi Ca! Bồ thí Ba-la-mật-đa chỉ là giả danh. Cụ thọ Thiện Hiện chẳng trái Bồ thí Ba-la-mật-đa giả danh mà thuyết Bồ thí Ba-la-mật-đa pháp tánh. Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chỉ là giả danh. Cụ thọ Thiện Hiện chẳng trái Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa giả danh mà thuyết Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa pháp tánh.**

**Sở dĩ vì sao? Vì Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy pháp tánh không trái thuận, nên Thiện Hiện đã thuyết cũng không trái thuận. Với nội không cho đến vô tánh tự tánh không, bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Như vậy cho đến quả Dự lưu, cho đến quả A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, Dự lưu cho đến A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai đều cũng như**



**thế. Kiền Thi Ca! Cự thọ Thiệ̣n Hiệ̣n đỏi pháp như vậy chẳng trái giả danh mà thuyết pháp tạ́nh.**

**Bấy giờ, cự thọ Thiệ̣n Hiệ̣n bảo Thiên Đé Thích rằng: Kiền Thi Ca! Như vậy, như vậy. Như Phật đã thuyết, các pháp sở hữu không chẳng giả danh. Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát biết tất cả pháp chỉ là giả danh rồi, nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa.**

**Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế, chẳng học nơi sắc. Chẳng học nơi thọ tướng hành thức. Vì có sao? Kiền Thi Ca! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng thấy sắc khá học nơi trong. Chẳng thấy thọ tướng hành thức khá học nơi trong. Nên đỏi nhãn cho đến ý, sắc cho đến pháp, nhãn thức cho đến ý thức, nhãn xúc cho đến ý xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra thọ cũng như thế.**

**Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế chẳng học nơi Bồ thí Ba-la-mật-đa; chẳng học nơi Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Vì có sao? Kiền Thi Ca! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng thấy Bồ thí Ba-la-mật-đa khá học nơi trong; chẳng thấy Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa khá học nơi trong. Nên đỏi nội không cho đến vô tạ́nh tự tạ́nh không, bốn niệm trụ, nói rộng cho đến mười tám pháp Phật**

**bất cộng. Như vậy cho đến quả Dự lưu, cho đến quả A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí đều cũng như thế.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích hỏi Thiện Hiện rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì nhân duyên nào nên chẳng thấy sắc, cho đến chẳng thấy nhất thiết tướng trí?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Kiền Thi Ca! Sắc, sắc không, cho đến nhất thiết tướng trí, nhất thiết tướng trí không. Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát bởi nhân duyên đây, chẳng thấy sắc cho đến nhất thiết tướng trí.**

**Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng thấy sắc, nên chẳng học nơi sắc. Cho đến chẳng thấy nhất thiết tướng trí, nên chẳng học nơi nhất thiết tướng trí.**

**Vì có sao? Kiền Thi Ca! Chẳng thể sắc không thấy sắc không, cho đến chẳng thể nhất thiết tướng trí không thấy nhất thiết tướng trí không. Cũng chẳng thể sắc không học nơi sắc không; cho đến cũng chẳng thể nhất thiết tướng trí không học nơi nhất thiết tướng trí không vậy.**

**Kiền Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng học nơi không, Bồ-tát Ma-ha-tát này là học nơi không.**

**Vì có sao? Vì vô nhị vậy. Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng học nơi sắc không là học nơi sắc không, vì vô nhị vậy. Cho đến chẳng học nơi nhất thiết tướng trí không là học nơi nhất thiết tướng trí không, vì vô nhị vậy.**

**Kiền Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem vô nhị làm phương tiện học nơi sắc không, cho đến đem vô nhị làm phương tiện học nơi nhất thiết tướng trí không; Bồ-tát Ma-ha-tát này năng đem vô nhị làm phương tiện học Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Năng đem vô nhị làm phương tiện học nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Năng đem vô nhị làm phương tiện học bốn niệm trụ, nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Như vậy cho đến năng đem vô nhị làm phương tiện học quả Dự lưu cho đến quả A-la-hán. Năng đem vô nhị làm phương tiện học Độc giác Bồ-đề cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Năng đem vô nhị làm phương tiện học nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.**

**Kiền Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đem vô nhị làm phương tiện học Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến nhất thiết tướng trí là Bồ-tát Ma-ha-tát này, năng đem vô nhị làm phương tiện học vô lượng vô số vô biên Phật pháp thanh tịnh bất khả tư nghì.**

**Kiều Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng học được vô lượng vô số vô biên Phật pháp thanh tịnh bất khả tư nghì là Bồ-tát Ma-ha-tát này, chẳng vì sắc tăng nên học, cũng chẳng vì sắc giảm nên học. Cho đến chẳng vì nhất thiết tướng trí tăng nên học, cũng chẳng vì nhất thiết tướng trí giảm nên học.**

**Kiều Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì sắc tăng nên học, cũng chẳng vì sắc giảm nên học. Cho đến chẳng vì nhất thiết tướng trí tăng nên học, cũng chẳng vì nhất thiết tướng trí giảm nên học, là Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng vì nhiếp thọ sắc nên học, cũng chẳng vì hoại diệt sắc nên học. Cho đến chẳng vì nhiếp thọ nhất thiết tướng trí nên học, cũng chẳng vì hoại diệt nhất thiết tướng trí nên học.**

**Bấy giờ, cụ thọ Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế, chẳng vì nhiếp thọ sắc nên học, cũng chẳng vì hoại diệt sắc nên học. Cho đến chẳng vì nhiếp thọ nhất thiết tướng trí nên học, cũng chẳng vì hoại diệt nhất thiết tướng trí nên học ư?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Như vậy, như vậy. Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế, chẳng vì nhiếp thọ sắc nên học, cũng chẳng vì hoại diệt sắc nên học. Cho đến chẳng vì nhiếp thọ nhất thiết**

**tướng trí nên học, cũng chẳng vì hoại diệt nhất thiết tướng trí nên học.**

**Khi ấy, Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Vì nhân duyên nào nên các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhiếp thọ sắc nên học, cũng chẳng vì hoại diệt sắc nên học? Cho đến chẳng vì nhiếp thọ nhất thiết tướng trí nên học, cũng chẳng vì hoại diệt nhất thiết tướng trí nên học?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng thấy có sắc là khá nhiếp thọ và khá hoại diệt, cũng chẳng thấy có kể năng nhiếp thọ sắc và hoại diệt. Cho đến chẳng thấy có nhất thiết tướng trí là khá nhiếp thọ và khá hoại diệt, cũng chẳng thấy có kể năng nhiếp thọ nhất thiết tướng trí và hoại diệt. Vì có sao? Xá-lợi-tử! Vì sắc thấy pháp hoặc năng hoặc sở trong ngoài không vậy.**

**Xá-lợi-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chẳng thấy là khá nhiếp thọ và khá hoại diệt, cũng chẳng thấy có kể năng nhiếp thọ và hoại diệt mà học Bát-nhã Ba-la-mật-đa là Bồ-tát Ma-ha-tát này, năng thành xong Nhất thiết trí trí.**

**Khi ấy, Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát học Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế năng thành xong Nhất thiết trí trí ư?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát học Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế năng thành xong Nhất thiết trí trí. Đối tất cả pháp chẳng vì nhiếp thọ, chẳng vì hoại diệt làm phương tiện vậy.**

**Xá-lợi-tử nói: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chẳng vì nhiếp thọ, chẳng vì hoại diệt làm phương tiện ấy, làm sao năng thành xong Nhất thiết trí trí ư?**

**Thiện Hiện đáp rằng: Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chẳng thấy sắc hoặc sanh hoặc diệt, hoặc lấy hoặc bỏ, hoặc nhiếp hoặc tịnh, hoặc tăng hoặc giảm. Cho đến chẳng thấy nhất thiết tướng trí hoặc sanh hoặc diệt, hoặc lấy hoặc bỏ, hoặc nhiếp hoặc tịnh, hoặc tăng hoặc giảm. Vì có sao? Vì sắc cho đến nhất thiết tướng trí đều tự tánh vô sở hữu bất khả đắc vậy.**

**Như vậy, Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối tất cả pháp chẳng thấy hoặc sanh hoặc diệt, hoặc lấy hoặc bỏ, hoặc nhiếp hoặc tịnh, hoặc tăng hoặc giảm, đem vô sở học, vô sở thành xong làm phương tiện vậy, mà học Bát-nhã Ba-la-mật-đa, thời năng thành xong Nhất thiết trí trí.**

**Bấy giờ, Thiên Đế Thích hỏi Xá-lợi-tử rằng: Thưa Đại đức! Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở học Bát-nhã Ba-la-mật-đa phải cầu ở đâu? Xá-lợi-tử đáp: Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở học Bát-nhã Ba-la-mật-đa phải cầu ở trong Thiện Hiện đã thuyết.**

**Khi ấy, Thiên Đế Thích thưa Thiện Hiện rằng: Thần lực Đại Đức làm y trì, nên khiến Xá-lợi-tử khởi nói ấy ư? Thiện Hiện bảo rằng: Kiền Thi Ca! Chẳng phải thần lực tôi làm y trì nên khiến Xá-lợi-tử khởi nói lời như thế.**

**Thiên Đế Thích nói: Là thần lực ai làm chỗ y trì? Thiện Hiện trả lời: Là thần lực Phật làm chỗ y trì?**

**Thiên Đế Thích nói: Thưa Đại đức! Các pháp đều vô y trì, như sao nói được là thần lực Phật làm chỗ y trì? Thiện Hiện bảo rằng: Kiền Thi Ca! Như vậy, như vậy. Như người đã nói, tất cả pháp vô y trì. Vậy nên Như Lai chẳng phải chỗ y trì, cũng vô y trì. Nhưng vì tùy thuận thế tục thi thiết nói là y trì.**

**Kiền Thi Ca! Chẳng rời vô y trì Như Lai khá được. Chẳng rời vô y trì chơn như Như Lai khá được. Chẳng rời vô y trì pháp tánh Như Lai khá được. Chẳng rời vô y trì Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời vô y trì Như Lai pháp tánh khá**

**được. Chẳng rời vô y trì chơn như Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời vô y trì pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được.**

**Kiều Thi Ca! Chẳng phải trong vô y trì Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai vô y trì khá được. Chẳng phải trong vô y trì chơn như Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai vô y trì chơn như khá được. Chẳng phải trong vô y trì pháp tánh Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai vô y trì pháp tánh khá được.**

**Chẳng phải trong vô y trì Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như vô y trì khá được. Chẳng phải trong vô y trì Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh vô y trì khá được.**

**Chẳng phải trong vô y trì chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như vô y trì chơn như khá được. Chẳng phải trong vô y trì pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh vô y trì pháp tánh khá được.**

**Kiều Thi Ca! Chẳng rời sắc Như Lai khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức Như Lai khá được. Chẳng rời sắc chơn như Như Lai khá được, chẳng**



rời thọ tướng hành thức chơn như Như Lai khá được. Chẳng rời sắc pháp tánh Như Lai khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức pháp tánh Như Lai khá được.

Chẳng rời sắc Như Lai chơn như khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời sắc Như Lai pháp tánh khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức Như Lai pháp tánh khá được.

Chẳng rời sắc chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức chơn Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời sắc pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được, chẳng rời thọ tướng hành thức pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được.

Kiều Thi Ca! Chẳng phải trong sắc Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai sắc khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai thọ tướng hành thức khá được.

Chẳng phải trong sắc chơn như Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai sắc chơn như khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức chơn như Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai thọ tướng hành thức chơn như khá được.

**Chẳng phải trong sắc pháp tánh Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai sắc pháp tánh khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức pháp tánh Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai thọ tướng hành thức pháp tánh khá được.**

**Chẳng phải trong sắc Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như sắc khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như thọ tướng hành thức khá được.**

**Chẳng phải trong sắc Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh sắc khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh thọ tướng hành thức khá được.**

**Chẳng phải trong sắc chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như sắc chơn như khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như thọ tướng hành thức chơn như khá được.**

**Chẳng phải trong sắc pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh sắc pháp tánh khá được. Chẳng phải trong thọ tướng hành thức pháp tánh Như Lai pháp tánh khá**

**được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh thọ tướng hành thức pháp tánh khá được.**

**Kiều Thi Ca! Cho đến chẳng rời nhất thiết trí Như Lai khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai khá được.**

**Chẳng rời nhất thiết trí chơn như Như Lai khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như Như Lai khá được. Chẳng rời nhất thiết trí pháp tánh Như Lai khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh Như Lai khá được.**

**Chẳng rời nhất thiết trí Như Lai chơn như khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời nhất thiết trí Như Lai pháp tánh khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai pháp tánh khá được.**

**Chẳng rời nhất thiết trí chơn như Như Lai chơn như khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như Như Lai chơn như khá được. Chẳng rời nhất thiết trí pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được; chẳng rời đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được.**

**Kiều Thi Ca! Chẳng phải trong nhất thiết trí Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai nhất thiết trí khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai khá được, chẳng phải trong như lai đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí chơn như Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai nhất thiết trí chơn như khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí pháp tánh Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai nhất thiết trí pháp tánh khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh Như Lai khá được, chẳng phải trong Như Lai đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như nhất thiết trí khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh nhất thiết trí khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như nhất thiết trí chơn như khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như Như Lai chơn như khá được, chẳng phải trong Như Lai chơn như đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như khá được.**

**Chẳng phải trong nhất thiết trí pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được, chẳng phải trong Như Lai pháp tánh nhất thiết trí pháp tánh khá được. Chẳng phải trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh Như Lai pháp tánh khá được; chẳng phải trong Như Lai pháp tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh khá được.**

**Kiều Thi Ca! Như Lai đối sắc chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ tướng hành thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.**

Như Lai đối sắc chơn như chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ tướng hành  
thức chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải  
chẳng tương ưng. Như Lai đối sắc pháp tánh chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ  
tướng hành thức pháp tánh cũng chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai chơn như đối sắc chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ tướng hành  
thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương  
ưng. Như Lai chơn như đối sắc chơn như chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ  
tướng hành thức chơn như cũng chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai pháp tánh đối sắc chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ tướng hành  
thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương  
ưng. Như Lai pháp tánh đối sắc pháp tánh chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối thọ  
tướng hành thức pháp tánh cũng chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng.

Kiều Thi Ca! Như Lai đối lìa sắc chẳng tương  
ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ tướng  
hành thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng  
tương ưng.

Như Lai đối lìa sắc chơn như chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ tướng hành  
thức chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải  
chẳng tương ưng. Như Lai đối lìa sắc pháp tánh  
chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối  
lìa thọ tướng hành thức pháp tánh cũng chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai chơn như đối lìa sắc chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ tướng hành  
thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương  
ưng. Như Lai chơn như đối lìa sắc chơn như chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ  
tướng hành thức chơn như cũng chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai pháp tánh đối lìa sắc chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ tướng hành  
thức cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương  
ưng. Như Lai pháp tánh đối lìa sắc pháp tánh chẳng  
tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng, đối lìa thọ  
tướng hành thức pháp tánh cũng chẳng tương ưng  
chẳng phải chẳng tương ưng.

Kiều Thi Ca! Như vậy cho đến Như Lai đối nhất  
thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương  
ưng, đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng  
chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai đối nhất thiết trí chơn như chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai đối nhất thiết trí pháp tánh chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai chơn như đối nhất thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai chơn như đối nhất thiết trí chơn như chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.

Như Lai pháp tánh đối nhất thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai pháp tánh đối nhất thiết trí pháp tánh chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.



**Kiều Thi Ca! Như Lai đối lìa nhất thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.**

**Như Lai đối lìa nhất thiết trí chơn như chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai đối lìa nhất thiết trí pháp tánh chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.**

**Như Lai chơn như đối lìa nhất thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai chơn như đối lìa nhất thiết trí chơn như chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.**

**Như Lai pháp tánh đối lìa nhất thiết trí chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Như Lai pháp tánh đối lìa nhất thiết trí pháp tánh chẳng tương**

**ưng chẳng phải chẳng tương ưng; đối lìa đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí pháp tánh cũng chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng.**

**Kiều Thi Ca! Xá-lợi-tử đã nói là đối tất cả pháp chẳng tức, chẳng ly, chẳng tương ưng chẳng phải chẳng tương ưng. Thần lực Như Lai làm chỗ y trì, đem vô y trì làm y trì vậy.**

**--- o0o ---**